

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 15 maja 2023 roku

Pozwem z dnia 31 grudnia 2020 roku, złożonym do (...), powód B. M. wniósł o zasądzenie solidarnie od pozwanych (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w (...) (dalej: (...) Sp. z o.o.) oraz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. (dalej: (...) Sp. z o.o.) kwoty 100.000,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych liczonymi od kwoty 20.000,00 zł (faktura nr (...)) od dnia 1 grudnia 2016 roku do dnia zapłaty, od kwoty 20.000,00 zł (faktura nr (...)) od dnia 1 stycznia 2017 roku do dnia zapłaty, od kwoty 20.000,00 zł (faktura nr (...)) od dnia 22 stycznia 2017 roku do dnia zapłaty, od kwoty 20.000,00 zł (faktura nr (...)) od dnia 3 marca 2017 roku do dnia zapłaty oraz kwoty 20.000,00 zł (faktura nr (...)) od dnia 1 kwietnia 2017 roku do dnia zapłaty. Kwota ta stanowi część roszczenia wynikającego z zawartej przez powoda z (...) Sp. z o.o. umowy o roboty budowlane. Powód wniósł także o zasądzenie od pozwanych kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, iż w dniu 9 września 2016 roku zawarł z (...) Sp. z o.o. umowę o roboty budowlane nr (...), zmienioną aneksem nr (...) z dnia 24 listopada 2016 roku, której przedmiotem było wykonanie instalacji sanitarnych. Powód wystawił na rzecz pozwanej (...) Sp. z o.o. faktury tytułem wykonania prac, jednak nie zostały one uregulowane w całości. W dniu 31 stycznia 2017 roku (...) Sp. z o.o. odstąpiła od umowy z uwagi na popadnięcie powoda w zwłokę z wykonywaniem prac, jednak w ocenie powoda oświadczenie to jest nieskuteczne, bowiem niemożność wykonania kolejnych etapów prac wynikała wyłącznie z braku współdziałania stron i nieprzygotowania przez pozwaną (...) Sp. z o.o. placu budowy. Nadto w umowie o roboty budowlane nie określono terminu, w ciągu którego możliwe jest odstąpienie od umowy. Natomiast podstawę odpowiedzialności pozwanej (...) Sp. z o.o. jako inwestora stanowi art. 647⁽¹⁾k.c., bowiem powód został zgłoszony temu podmiotowi jako podwykonawca, a okoliczność zgłoszenia wynika z postanowienia (...) z dnia 16 czerwca 2017 roku w sprawie o sygn. akt (...).

(pozew – k. 4-8, odpowiedź na zobowiązanie – k. 89)

Postanowieniem z dnia 7 stycznia 2021 roku (...) stwierdził swoją niewłaściwość funkcjonalną i przekazał sprawę do rozpoznania (...).

(postanowienie – k. 73)

Zarządzeniem z dnia 15 czerwca 2021 roku starszy referendarz sądowy w (...) stwierdził brak podstaw do wydania nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym.

(zarządzenie – k. 92)

W dniu 21 lipca 2021 roku pozwana (...) Sp. z o.o. złożyła odpowiedź na pozew, w której wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Pozwana podniosła także zarzut przedawnienia oraz wskazała, iż roszczenie objęte pozwem, w zakresie w jakim byłoby wymagalne, zostało zaspokojone w całości.

W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew pozwana (...) Sp. z o.o. wskazała, iż roszczenia objęte pozwem w kwocie 60.000,00 zł, wynikające z faktur nr: (...), (...) i (...) uległy przedawnieniu z końcem 2019 roku, a w kwocie 40.000,00 zł, wynikające z faktur nr: (...), (...) – z końcem 2020 roku. Natomiast złożenie wniosku o zawezwanie do próby ugodowej wystosowane przez powoda nie przerwało biegu terminu przedawnienia w stosunku do wierzytelności jeszcze nieprzedawnionych, a jej celem było wyłącznie wydłużenie okresu zaskarżalności wierzytelności. Powód od dnia wezwania do zapłaty z dnia 14 kwietnia 2017 roku do dnia złożenia wniosku o zawezwanie do próby ugodowej, nie kontaktował się z pozwanym. Po niepowodzeniu rozmów na temat ugody zakończonych w kwietniu 2017 roku

powód nie zaproponował innego rozwiązania sporu, a w odpowiedzi na pismo zawierające oświadczenie pozwanej o potrąceniu wzajemnych wierzytelności nie ustosunkował się do kwestii wzajemnych roszczeń i przesłał jedynie wezwanie do zapłaty. Wnioskiem o zawiązanie do próby ugodowej powód objął roszczenia, które częściowo zostały zapłacone, a częściowo umorzone w drodze potrącenia. W związku z tym, w ocenie pozwanej, zawiązanie do próby ugodowej należy potraktować jako nadużycie uprawnień procesowych.

Pozwana wskazała, iż należność wynikająca z faktury nr (...) z dnia 31 października 2016 roku została zapłacona w dniu 13 stycznia 2017 roku do kwoty 60.346,98 zł, a pozostała jej część stanowi zatrzymaną do czasu upływu 5-letniego okresu gwarancyjnego kaucję. Pozwana uiściła wierzytelność wynikającą z faktury nr (...) w całości, a z faktury nr (...) – w części.

Pozwana podkreśliła, że skutecznie odstąpiła od umowy zawartej z powodem. Aneks nr (...) strony wydłużyły termin realizacji prac do dnia 23 grudnia 2016 roku, powód pozostając w zwłoce bez zgody pozwanej przedłużył termin realizacji umowy do dnia 31 stycznia 2017 roku, a mimo to prace w tym terminie nie zostały ukończone. Powód początkowo nie kwestionował skuteczności oświadczenia o odstąpieniu od umowy, sam zaproponował sprzedaż na rzecz pozwanej niewykorzystanych materiałów oraz usunięcie stwierdzonych wad i usterek. Nadto, wbrew twierdzeniom powoda, umowa w § 19 ust. 2 przewidywała termin na złożenie oświadczenia o odstąpieniu od umowy. Wykonanie prac niezrealizowanych przez powoda zostało zlecone osobom trzecim. Koszty realizacji robót wyniosły łącznie 389.598,28 zł i objęły wykonanie usług instalacyjnych, zakup materiałów od powoda oraz z innych źródeł. Biorąc pod uwagę fakt, iż powód zobowiązał się do wykonania tych prac za kwotę 150.007,12 zł, pozwana poniosła szkodę w wysokości stanowiącej różnicę tych kwot. Powód część prac wykonał w sposób nienależyty, a pozwana ostatecznie poniosła szkodę w kwocie 275.664,19 zł.

Pozwana wskazała, iż powód zgłaszał pozwanej roszczenie o zapłatę kwoty 481.060,19 zł, wynikającą z sumy faktur nr: (...), (...), (...) i (...), którą należało pomniejszyć o kwotę 14.567,00 zł tytułem podlegających zatrzymaniu kaucji gwarancyjnych oraz kwotę 3.404,30 zł tytułem kosztów ogólnych budowy. Saldo wzajemnych rozliczeń wyniosło zatem 187.424,70 zł i kwota ta miała zostać zapłacona na rzecz powoda. Zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 1 umowy, pozwana (...) Sp. z o.o. była uprawniona do obciążenia powoda karą umowną w wysokości 30% umówionego wynagrodzenia w przypadku odstąpienia od umowy z przyczyn leżących po stronie wykonawcy w kwocie 147.900,00 zł. Nadto, na podstawie § 18 ust. 4 umowy, pozwana zgłosiła roszczenia o naprawienie szkody przewyższającej karę umowną w kwocie 127.764,19 zł. Pozwana zgłosiła powodowi roszczenia wzajemne z tytułu kar umownych i naprawienia szkody w łącznej kwocie 275.664,19 zł oraz roszczenie o zwrot kosztów ogólnych budowy w kwocie 3.404,30 zł i dokonała ich potrącenia z roszczeniami powoda wynikającymi z faktur nr: (...), (...) i (...). W wyniku potrącenia, doszło do całkowitego umorzenia należności wynikających z faktur nr (...), a należność wynikająca z faktury nr (...) umorzyła się do kwoty 49.188,76 zł. W związku z tym, pozostała do zapłaty na rzecz powoda kwota 201.991,70 zł (suma kwot: 49.188,76 zł i 152.802,94 zł wynikającej z faktury nr (...)), pozwana pomniejszyła o kwotę 14.567,00 zł tytułem podlegających zatrzymaniu kaucji gwarancyjnych, a w dniu 5 kwietnia 2017 roku pozwana zapłaciła powodowi kwotę 162.424,70 zł. Pozwana zatrzymała także kwotę 25.000,00 zł, bowiem powód nie dostarczył pozwanej dokumentu potwierdzającego zapłatę wszelkich należności na rzecz podwykonawcy. (odpowiedź na pozew pozwanej (...) Sp. z o.o. – k. 107-119)

W dniu 19 lipca 2021 roku pozwana (...) Sp. z o.o. złożyła odpowiedź na pozew, w której wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Pozwana wskazała, iż zgodnie z brzmieniem art. 647¹ k.c. w okresie obowiązywania i wykonywania robót przez powoda, warunkiem odpowiedzialności inwestora z tytułu nierozliczonych wynagrodzeń podwykonawców były akceptacja umowy generalnego wykonawcy z podwykonawcą albo przedłożenie umowy z podwykonawcą inwestorowi i niezgłoszenie sprzeciwu wobec jej treści. Powód nie wykazał jednak, iż zaistniały przesłanki odpowiedzialności solidarnej pozwanej jako inwestora. Pozwana (...) Sp. z o.o. nie zaakceptowała umowy pozwanej (...) Sp. z o.o. zawartej z powodem, umowa ta nie została także pozwanej przedłożona. Natomiast zamiar złożenia kwoty odpowiadającej

wynagrodzeniu pozwanej (...) Sp. z o.o. do depozytu sądowego wynikał z faktu, iż sposób rozliczeń podwykonawców mógł zostać obciążony pewnym ryzykiem prawnym. Kwota ta nie została jednak ostatecznie złożona, a (...) Sp. z o.o. zawarła z (...) Sp. z o.o. ugodę.

(odpowiedź na pozew pozwanej (...) Sp. z o.o. – k. 177-179, koperta – k. 183)

Postanowieniem z dnia 16 stycznia 2023 roku (...), na podstawie przepisu art. 15 zzz² ustawy z dnia 2 marca 2020 roku o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem (...)19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, uznając, iż postępowanie dowodowe w sprawie zostało przeprowadzone w całości, postanowił wydać orzeczenie na posiedzeniu niejawnym po uprzednim odebraniu od stron lub uczestników postępowania stanowisk na piśmie.

(postanowienie – k. 250)

Powód, pozwana (...) Sp. z o.o. oraz pozwana (...) Sp. z o.o. w pismach procesowych stanowiących ich ostateczne stanowiska w sprawie podtrzymały swoje dotychczasowe twierdzenia. Powód dodatkowo wniósł o zmianę postanowienia o rozpoznaniu sprawy na posiedzeniu niejawnym i pominięciu dowodów zawnioskowanych przez powoda oraz wniósł o wyznaczenie rozprawy i przeprowadzenie dowodu z przesłuchania stron.

(pismo procesowe pozwanej (...) Sp. z o.o. – k. 254, pismo procesowe powoda – k. 256-256v, pismo procesowe pozwanej (...) Sp. z o.o. – k. 258)

Postanowieniem z dnia 15 maja 2023 roku (...), na podstawie przepisu art. 15 zzz² ustawy z dnia 2 marca 2020 roku o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem (...)19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, uznając, iż postępowanie dowodowe w sprawie zostało przeprowadzone w całości, zamknął rozprawę i postanowił wydać orzeczenie na posiedzeniu niejawnym wobec odebrania od stron postępowania stanowisk na piśmie.

(postanowienie – k. 260)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powód B. M. prowadzi działalność gospodarczą w przedmiocie wykonywania instalacji wodno-kanalizacyjnych, ciepłych, gazowych i klimatyzacyjnych i jest wpisany do Centralnej Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej pod numerem NIP: (...).

(wpis powoda w (...))

Pozwana (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w (...) prowadzi działalność gospodarczą w zakresie realizacji projektów budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków i jest wpisana do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS: (...).

(wpis pozwanej (...) Sp. z o.o. w KRS – k. 120-129)

Pozwana (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. prowadzi działalność gospodarczą w zakresie produkcji napojów bezalkoholowych, wód mineralnych i pozostałych wód butelkowanych i jest wpisana do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS: (...).

(wpis pozwanej (...) Sp. z o.o. w KRS - (...))

W dniu 9 września 2016 roku (...) Sp. z o.o. jako zamawiający zawarła z B. M. jako wykonawcą umowę nr (...), na podstawie której wykonawca zobowiązał się do wykonania robót budowlanych polegających na wykonaniu instalacji

sanitarnych na inwestycji „Rozbudowa zakładu produkcji napojów bezalkoholowych w miejscowości K., działka ewidencyjna nr (...), (...)-(...) M., inwestor firma (...) Sp. z o.o. z siedzibą w K. przy ul. (...)” (§ 1 ust. 1 umowy).

Szczegółowy zakres prac został określony w protokole ustaleń dodatkowych stanowiącym załącznik nr 1 do umowy oraz dokumentacji projektowej (§1 ust. 2 umowy).

Wykonanie robót zamiennych lub dodatkowych wymagało każdorazowo odrębnego zlecenia na piśmie, obejmującego zakres robót zamiennych lub dodatkowych, a wykonawcy za ich wykonanie przysługiwało wynagrodzenie. Wykonawca zobowiązał się do wykonania robót nieobjętych umową, jeżeli były one niezbędne ze względu na bezpieczeństwo lub zabezpieczenie budowy przed awarią lub zniszczeniem, a podstawę do wykonania tych robót stanowił wpis do dziennika budowy (§ 1 ust. 3 i 4 umowy).

Strony uznały możliwość zawarcia przez wykonawcę umowy o roboty budowlane z podwykonawcą, pod warunkiem uzyskania pisemnej zgody zamawiającego oraz przedłożenia pisemnego oświadczenia o niezaleganiu z płatnościami przez wykonawcę wobec podwykonawcy do 25 dnia każdego miesiąca (§ 1 ust. 5 umowy).

Wykonawca otrzymał od zamawiającego dokumentację projektową i techniczną niezbędną do wykonania przedmiotu umowy, która była kompletna, prawidłowa i wystarczająca do zgodnego z prawem i zasadami sztuki budowlanej wykonania przedmiotu umowy (§ 2 ust. 1 pkt 1 umowy).

Wykonawca miał wykonać przedmiot umowy z materiału własnego, zgodnie z dokumentacją projektową, obowiązującymi normami i zasadami sztuki budowlanej oraz standardami współczesnej wiedzy technicznej, a także zgodnie z poleceniami kierownika budowy (§ 3 ust. 1 umowy).

W przypadku stwierdzenia, że wykonawca używał lub miał zamiar używać do realizacji prac materiałów, urządzeń lub sprzętu, który nie odpowiadał przepisom prawa i właściwym normom, zamawiający mógł nakazać wykonawcy w formie pisemnej wstrzymanie robót oraz wymianę na własny koszt i ryzyko zakwestionowanych elementów. Przerwanie robót w tym trybie nie miało wpływu na termin wykonania robót budowlanych ani nie wywoływało skutków jego niedochowania (§ 3 ust. 3 i 4 umowy).

Strony ustaliły, iż front robót miał zostać przekazany wykonawcy przez zamawiającego nie później niż w dniu 21 września 2016 roku (§ 4 ust. 1 umowy).

Wykonawca miał przystąpić do wykonania robót nie później niż w ciągu 1 dnia od dnia przekazania frontu robót (§ 5 ust. 1 umowy).

Przedmiot umowy miał zostać wykonany w terminie do dnia 25 listopada 2016 roku (§ 5 ust. 2 umowy).

W § 5 ust. 3 umowy określono szczegółowy harmonogram prac, jakie miały zostać wykonane:

- wewnętrzna instalacja co – od dnia 5 października 2016 roku do dnia 5 listopada 2016 roku,
- wewnętrzna instalacja wody – od dnia 29 września 2016 roku do dnia 27 października 2016 roku,
- wewnętrzna instalacja sanitarna – od dnia 28 września 2016 roku do dnia 27 października 2016 roku,
- wewnętrzna instalacja hydrantowa – od dnia 19 października 2016 roku do dnia 5 listopada 2016 roku,
- zewnętrzne instalacje sanitarne – od dnia 21 września 2016 roku do dnia 25 października 2016 roku,
- likwidacja istniejącej studni oraz kratki odpływowej – od dnia 21 września 2016 roku do dnia 25 października 2016 roku,
- przyłącze wody pe – od dnia 21 września 2016 roku do dnia 25 października 2016 roku,

- instalacja gazu – od dnia 28 września 2016 roku do dnia 25 października 2016 roku,
- montaż grzejników oraz sanitariów – do dnia 25 listopada 2016 roku (po wykonaniu prac wykończeniowych – do uzgodnienia z kierownikiem budowy).

Za wykonanie przedmiotu umowy strony uznawały wykonanie bez wad i usterek całości robót objętych zakresem umowy, wszystkich niezbędnych czynności porządkowych i zabezpieczających, wykonanie i dostarczenie kierownikowi budowy dokumentacji powykonawczej, a także skuteczne dokonanie zgłoszenia gotowości do odbioru końcowego robót (§ 5 ust. 4 umowy).

Zgodnie z § 5 ust. 6 umowy, jeżeli zwłoka wykonawcy w realizacji przedmiotu umowy przekraczała 3 dni robocze w stosunku do harmonogramu robót, zamawiający miał prawo, według własnego uznania:

1. zażądać intensyfikacji robót,
2. odstąpić od umowy z przyczyn leżących po stronie wykonawcy,
3. zmniejszyć zakres zleconych wykonawcy robót i zlecić je innemu podmiotowi na koszt i ryzyko wykonawcy.

Za wykonanie robót będących przedmiotem umowy wykonawca miał otrzymać wynagrodzenie ryczałtowe w wysokości 350.000,00 zł netto. Wynagrodzenie to było wynagrodzeniem stałym i obejmowało zapłatę za wszystkie czynności niezbędne do kompleksowego wykonania przedmiotu umowy. Wysokość wynagrodzenia mogła ulec zmianie, jeżeli w trakcie wykonywania prac zaszła konieczność wykonania robót dodatkowych, nieobjętych umową, a także robót zamiennych lub gdy zakres przewidzianych prac był mniejszy od zakładanego. Podwyższenie wynagrodzenia wymagało zmiany umowy w formie pisemnej (§ 11 ust. 1-3 umowy).

Zgodnie z § 12 ust. 3 wynagrodzenie wykonawcy miało być płatne na podstawie:

1. faktur częściowych wystawianych przez wykonawcę raz w miesiącu na wartość rzeczywistego postępu robót, na podstawie protokołów postępu robót podpisanych przez kierownika budowy – łączna wartość faktur częściowych nie mogła przekroczyć 90% wartości umowy,
2. faktury końcowej obejmującej 10% umowy, wystawionej przez wykonawcę na podstawie protokołu bezusterkowego odbioru końcowego podpisanego przez kierownika budowy, zamawiającego oraz inspektora nadzoru ze strony inwestora – faktura końcowa miała zostać wystawiona po całkowitym zakończeniu inwestycji (uruchomieniu zakładu), jednakże nie później niż do dnia 31 grudnia 2016 roku.

Załącznikiem do faktury częściowej miał być protokół postępu robót, a załącznikami do faktury końcowej – kompletna dokumentacja odbiorowa, czyli protokół bezusterkowego odbioru końcowego robót oraz atesty, deklaracje właściwości użytkowych itp. Faktury bez wymaganych załączników lub wystawione nieprawidłowo zamawiający odsyłał wykonawcy bez zaksięgowania (§ 12 ust. 7-9 umowy).

Z każdej kwoty należnego wykonawcy wynagrodzenia zamawiający miał prawo zatrzymać kwotę odpowiadającą 5% wynagrodzenia netto tytułem kaucji gwarancyjnej należytego wykonania umowy oraz usunięcia wad i usterek w okresie gwarancji i rękojmi. Kwota ta miała zostać zwolniona na rzecz wykonawcy po dokonaniu odbioru pogwarancyjnego i usunięciu ewentualnych usterek w terminie 45 dni od dnia podpisania protokołu bez zastrzeżeń (§ 12 ust. 10 umowy).

Kaucja gwarancyjna mogła zostać zwolniona na rzecz wykonawcy po dokonaniu bezusterkowego odbioru końcowego robót w terminie 45 dni po przedłożeniu bankowej lub ubezpieczeniowej gwarancji usunięcia wad i usterek, udzielonej na okres nie krótszy niż do 45 dnia następującego po dokonaniu odbioru pogwarancyjnego (§ 12 ust. 11 umowy).

Termin płatności został ustalony na 30 dni od dnia doręczenia zamawiającemu prawidłowo wystawionej faktury VAT wraz z pozostałymi niezbędnymi dokumentami (§ 12 ust. 13 umowy).

Wykonawca miał zapłacić zamawiającemu tytułem kary umownej m.in. w przypadku odstąpienia od umowy przez którąkolwiek ze stron z przyczyn leżących po stronie wykonawcy 30% wynagrodzenia umownego (§ 18 ust. 1 pkt 7 umowy).

Zamawiający miał prawo do odstąpienia od umowy m.in. jeżeli wykonawca z przyczyn nieleżących po stronie zamawiającego przerwał realizację robót i przerwa ta trwała dłużej niż 5 dni lub postęp robót nie gwarantował wykonania przedmiotu umowy w ustalonym terminie (§ 19 ust. 2 pkt 6 umowy).

Zamawiającemu przysługiwało prawo odstąpienia od umowy w każdym czasie, jednakże nie później niż w terminie 6 miesięcy od dnia zaistnienia przyczyny uzasadniającej odstąpienie (§ 19 ust. 2 umowy).

Zamawiający obowiązany był do dokonania odbioru robót przerwanych oraz do zapłaty wynagrodzenia za roboty, które zostały wykonane do dnia odstąpienia. W razie odstąpienia od umowy przez którąkolwiek ze stron, konieczne było sporządzenie protokołu przejęcia placu budowy, a wykonawca miał obowiązek uporządkować plac budowy i wydać go zamawiającemu (§ 19 ust. 4 i 5 umowy).

(umowa nr (...)) – k. 9-23, załącznik do umowy – protokół ustaleń dodatkowych nr 1 – k. 24-25)

W dniu 31 października 2016 roku powód wystawił na rzecz pozwanej (...) Sp. z o.o. fakturę nr (...) na kwotę 63.533,19 zł brutto tytułem wykonania przyłącza wodnego, płatną w terminie 30 dni (do dnia 30 listopada 2016 roku). Do faktury zostały załączone protokoły rzeczowo-finansowe.

(faktura wraz z protokołami – k. 31-33)

Aneksem nr (...) z dnia 24 listopada 2016 roku przedłużono termin wykonania przedmiotu umowy do dnia 23 grudnia 2016 roku, a wykonawca dodatkowo został zobowiązany do wykonania kanalizacji deszczowej zewnętrznej do dnia 23 grudnia 2016 roku. Aneksem tym zmieniono także treść § 11 pkt 1 umowy poprzez podwyższenie wynagrodzenia ryczałtowego należnego wykonawcy do kwoty 493.000,00 zł netto.

Niniejszym aneksem wprowadzono do umowy załącznik nr 3 – Protokół ustaleń dodatkowych nr 2 z dnia 24 listopada 2016 roku.

(aneks nr (...)) – k. 27-28, protokół ustaleń dodatkowych nr 2 – k. 29-30)

W dniu 30 listopada 2016 roku powód wystawił na rzecz pozwanej (...) Sp. z o.o. fakturę nr (...) na kwotę 50.472,29 zł brutto tytułem wykonania prac sanitarnych, płatną w terminie 30 dni (do dnia 30 grudnia 2016 roku). Do faktury został załączony protokół rzeczowo-finansowy.

(faktura wraz z protokołem – k. 34-35)

Powód prowadził z pozwaną (...) Sp. z o.o. korespondencję w przedmiocie wykonania prac, przesłano m.in. wycenę instalacji technologicznej i podłączenia pompy głębinowej, kosztorysy, informowano o zmianach w stosunku do pierwszej wersji projektowej i kosztorysowej. Pod koniec listopada 2016 roku nie wykonano jeszcze ścian ani dachu. W dniu 19 grudnia 2016 roku powód poinformował o braku frontu robót, a w dniu 28 grudnia 2016 roku – zaginięciu rur oraz nieusunięciu palet obok zbiorników gazu, co spowodowało konieczność przełożenia dostawy i wbudowania separatora. Realizacja prac m.in. w zakresie instalacji była opóźniona. Realizację prac utrudniały także warunki pogodowe, była ostra zima. Część robót zleconych powodowi nie została wykonana z uwagi na niewykonanie innych prac, co spowodowała przesunięcie terminu zakończenia prac.

(korespondencja e-mail – k. 43-68, zeznania świadka J. K. – transkrypcja protokołu rozprawy – k. 221-224v, zeznania świadka G. K. – transkrypcja protokołu rozprawy – k. 225-227)

W dniu 22 grudnia 2016 roku powód wystawił na rzecz pozwanej (...) Sp. z o.o. fakturę nr (...) na kwotę 146.955,42 zł brutto tytułem wykonania prac instalacyjnych, płatną w terminie 30 dni (do dnia 21 stycznia 2017 roku). Do faktury wystawionej tytułem wykonanych prac został załączony protokół rzeczowo-finansowy.

(faktura wraz z protokołem – k. 38-39)

W dniu 13 stycznia 2017 roku pozwana (...) Sp. z o.o. zapłaciła na rzecz powoda kwotę 60.346,98 zł tytułem faktury nr (...).

(potwierdzenie przelewu – k. 132)

W dniu 31 stycznia 2017 roku powód wystawił na rzecz pozwanej (...) Sp. z o.o. fakturę nr (...) na kwotę 130.829,54 zł brutto tytułem wykonania prac instalacyjnych, płatną w terminie 30 dni (do dnia 2 stycznia 2017 roku). Do faktury wystawionej tytułem wykonanych prac został załączony protokół rzeczowo-finansowy.

(faktura wraz z protokołem – k. 36-37)

Powód jako podwykonawca (...) Sp. z o.o. w zakresie instalacji sanitarnych opóźniał się z wykonaniem zleconych mu prac, a obowiązkiem pozwanej było zrealizowanie całej inwestycji pod klucz wraz z uzyskaniem pozwolenia na użytkowanie, jedynie regały były dostarczone przez inwestora. Mimo ponagleń i próśb o intensyfikację robót, istniało zagrożenie, iż prace nie zostaną zakończone w terminie, co spowodowało, iż pozwana (...) Sp. z o.o. zdecydowała się odstąpić od umowy zawartej z powodem i zleciła wykonanie prac innym podmiotom.

(zeznania świadka T. U. – transkrypcja protokołu rozprawy – k. 227-230v)

Pismem z dnia 31 stycznia 2017 roku (...) Sp. z o.o., działając na podstawie § 5 pkt 6 umowy nr (...) z dnia 9 września 2017 roku, odstąpiła od umowy z przyczyn leżących po stronie B. M. z uwagi na zwłokę w realizacji umowy, w części, w jakiej umowa nie została dotychczas wykonana. Wskazano, iż (...) Sp. z o.o. sporządził w dniu 30 stycznia 2017 roku protokół rzeczowo-finansowy uznaje za protokół inwentaryzacji wykonanych robót, a warunkiem zapłaty za dotychczas wykonane roboty było dostarczenie kompletnej dokumentacji powykonawczej i zawarcie ugody dotyczącej wzajemnych rozliczeń do dnia 28 lutego 2017 roku.

Strony prowadziły rozmowy celem zawarcia ugody, w toku których powód zaproponował wykonanie zastępcze usterek na koszt powoda, jednak ugoda nie została zawarta.

(odstąpienie od umowy – k. 69, korespondencja e-mail – 134-136)

Pismem z dnia 3 marca 2017 roku powód wezwał pozwaną (...) Sp. z o.o. do zapłaty kwoty 50.472,29 zł wynikającej z faktury nr (...) oraz kwoty 146.955,42 zł wynikającej z faktury nr (...) wraz z odsetkami, a także kwoty 152.802,94 zł wynikającej z faktury nr (...) albo alternatywnego zwrotu materiałów instalacyjnych.

W kolejnym piśmie z dnia 3 marca 2017 roku, powód, w nawiązaniu do odmowy płatności faktur częściowych, podniósł brak podstawy faktycznej i prawnej do dokonania skutecznego odstąpienia od umowy nr (...) zawartej w dniu 9 września 2017 roku, bowiem termin wykonania prac został określony na dzień 30 stycznia 2017 roku, a odstąpienie od umowy w dniu 31 stycznia 2017 roku jest sprzeczne z § 5 ust. 6 umowy, gdyż zwłoka wykonawcy w realizacji prac musiała przekraczać okres 3 dni roboczych.

W odpowiedzi na powyższe pisma pozwana (...) Sp. z o.o. podtrzymała swoje stanowisko, co do zasadności odstąpienia od umowy oraz wskazała, iż powód nie przedłożył oświadczeń podwykonawców, a co najmniej jeden podwykonawca

nie otrzymał należnego mu wynagrodzenia. Nadto powód zatrudnił na budowie podwykonawcę, który nie został zgłoszony (I. P. L.).

(pisma powoda – k. 166-170, odpowiedź pozwanej – k. 171-171v)

Pozwana (...) Sp. z o.o. poniosła koszty wykonania zastępczego prac niezrealizowanych przez powoda, które zleciła podmiotowi trzeciemu w łącznej kwocie 389.598,28 zł. Na kwotę tę złożyły się:

1. kwota 155.166,40 zł tytułem wykonania usług instalacyjnych,
2. kwota 152.802,94 zł tytułem zakupu materiału instalacyjnego od powoda (faktura nr (...)),
3. kwota 81.628,94 zł tytułem zakupu materiałów z innych źródeł.

(wykaz towarów i usług – wykonanie zastępcze – k. 137, faktury – k. 138-164v)

Pismem z dnia 4 kwietnia 2017 roku pozwana (...) Sp. z o.o. poinformowała powoda o kosztach robót niewykonanych przez powoda, a zleconych innym podmiotom. Pozwana wskazała, iż dokonała potrącenia przysługujących jej względem powoda z tytułu kary umownej i odszkodowania w łącznej wysokości 275.664,19 zł oraz roszczenia o zwrot kosztów ogólnych budowy w kwocie 3.404,30 zł z roszczeniami wynikającymi z faktur nr: (...), (...) i (...), w wyniku czego, należności wynikające z faktur nr: (...) i (...) uległy całkowitemu umorzeniu, a należność z faktury nr (...) – do kwoty 49.188,76 zł. Z ostrożności, gdyby uznano, iż kara umowna nie jest należna, pozwana dokonała także potrącenia roszczenia o naprawienie szkody w kwocie 275.664,19 zł i roszczenia o zwrot kosztów ogólnych budowy w kwocie 3.404,30 zł z roszczeniami wynikającymi z faktur nr: (...), (...) i (...), w wyniku czego, należności wynikające z faktur nr: (...) i (...) uległy całkowitemu umorzeniu, a należność z faktury nr (...) – do kwoty 49.188,76 zł. Pozwana obciążyła także powoda karą umowną na podstawie § 18 ust. 1 pkt 1 umowy.

(pismo pozwanej (...) Sp. z o.o. – k. 172-174)

W dniu 5 kwietnia 2017 roku pozwana (...) Sp. z o.o. zapłaciła na rzecz powoda kwotę 162.424,70 zł tytułem faktury nr (...) i części faktury nr (...).

(potwierdzenie przelewu – k. 132)

Pismem z dnia 14 kwietnia 2017 roku powód wezwał pozwaną (...) Sp. z o.o. do zapłaty kwoty 318.635,49 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia wymagalności do dnia zapłaty. Kwota ta obejmowała nieuiszczone należności wynikające z faktur nr: (...), (...) i (...).

(wezwanie do zapłaty – k. 175-176)

Postanowieniem z dnia 16 czerwca 2017 roku (...) w sprawie o sygn. akt (...) zezwolił wnioskodawcy (...) Sp. z o.o. na złożenie do depozytu sądowego kwoty 197.427,71 zł tytułem zobowiązania wynikającego z umowy o roboty budowlane zawartej w dniu 1 czerwca 2016 roku.

(kopia postanowienia – k. 41)

W dniu 2 kwietnia 2020 roku B. M. złożył do (...) wniosek o zawiązanie do próby ugodowej wobec (...) Sp. z o.o. oraz (...) Sp. z o.o. w przedmiocie zapłaty przez uczestników kwoty 300.949,05 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych. Kwota ta obejmowała nieuiszczone należności wynikające z faktur nr: (...), (...), (...), (...) i (...). Do wniosku o zawiązanie do próby ugodowej B. M. załączył umowę o roboty budowlane nr (...) z dnia 9 września 2016 roku zawartą pomiędzy (...) Sp. z o.o. a B. M., aneks nr (...) z dnia 24 listopada 2016 roku do umowy nr (...), faktury nr: (...), (...), (...), (...), (...) oraz zestawienie należności.

Postanowieniem z dnia 5 maja 2020 roku wniosek został przekazany do (...).

W dniu 22 października 2020 roku (...) Sp. z o.o. złożyła odpowiedź na zawiadanie do próby ugodowej wskazując, iż nie widzi możliwości zawarcia ugody o treści zaproponowanej przez wnioskodawcę, ponieważ wszelkie zobowiązania zostały w zasadniczej części rozliczone w 2017 roku, a do rozliczenia pozostały jedynie kwoty podlegające zatrzymaniu tytułem kaucji gwarancyjnych oraz kwota 25.000,00 zł zatrzymana tytułem zabezpieczenia zapłaty wszelkich należności wykonawcy na rzecz podwykonawcy. Jednocześnie pełnomocnik (...) Sp. z o.o. wskazał, iż jego obecność na posiedzeniu w dniu 26 października 2020 roku jest niemożliwa z uwagi na kwarantannę wywołaną (...)19. Do pisma załączono pismo z dnia 4 kwietnia 2017 roku oraz potwierdzenie przelewu kwoty 162.424,70 zł.

W dniu 22 października 2020 roku (...) Sp. z o.o. złożyła odpowiedź na zawiadanie do próby ugodowej wskazując, iż w wyniku sporu na tle rozliczeń pomiędzy wnioskodawcą a (...) Sp. z o.o., (...) Sp. z o.o. jako inwestor podjęła działania celem rozwiązania sporu, a w wyniku negocjacji zawarła z (...) Sp. z o.o. ugodę, na mocy której potencjalne i niezwyfikowane świadczenie na rzecz wnioskodawcy zostało zabezpieczone wekslem in blanco. (...) Sp. z o.o. wskazała, iż nie posiada wiedzy, która mogłaby pozwolić na zawarcie ugody pomiędzy (...) Sp. z o.o. a wnioskodawcą.

W dniu 26 października 2020 roku odbyło się posiedzenie w przedmiocie wniosku o zawiadanie do próby ugodowej, na którym stawiał się wnioskodawca, a przeciwnicy nie stawili się. Ugoda nie została zawarta.

(akta sprawy o sygn. (...): wniosek o zawiadanie do próby wraz z załącznikami – k. 3-22, postanowienie – k. 29, odpowiedź na zawiadanie do próby ugodowej (...) Sp. z o.o. wraz z załącznikami – k. 47-51, odpowiedź na zawiadanie do próby ugodowej (...) Sp. z o.o. – k. 53-54, protokół z dnia 26 października 2020 roku – k. 59)

Powyższych ustaleń faktycznych Sąd dokonał w oparciu o materiał dowodowy znajdujący się w aktach sprawy, który Sąd uznał za wewnętrznie niesprzeczny i wystarczający do poczynienia ustaleń niezbędnych dla rozpoznania sprawy. Sąd oparł się także na dokumentach znajdujących się w aktach sprawy o sygn. (...) dotyczących zawiadania do próby ugodowej, uznając je za niezbędne do ustalenia przebiegu postępowania ugodowego. Okoliczności dotyczące złożenia wniosku o zawiadanie do próby ugodowej pozwoliły na ustalenie faktów koniecznych do rozstrzygnięcia niniejszego postępowania.

Sąd oparł się także na zeznaniach świadków, które uznał za logiczne, niesprzeczne i znajdujące oparcie w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym. Sąd nie przeprowadził dowodu z zeznań świadka J. J. z uwagi na cofnięcie przez pozwaną (...) Sp. z o.o. wniosku o przesłuchanie tego świadka.

Sąd na podstawie przepisu art. 235² § 1 pkt 2 i 5 k.p.c. pominął wnioski dowodowe powoda zgłoszone w pozwie o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu budownictwa, jak również o dopuszczenie dowodu z przesłuchania strony oraz pominął wniosek dowodowy strony pozwanej (...) Sp. z o.o. o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu budownictwa i kosztorysowania zgłoszony w odpowiedzi na pozew, uznając je za nieistotne dla rozstrzygnięcia sprawy oraz zmierzające jedynie do przedłużenia postępowania.

Powód zgłosił zastrzeżenie do protokołu w trybie art. 162 k.p.c., wskazując na naruszenie przepisu art. 235² § 1 k.p.c.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo podlegało oddaleniu jako przedawnione.

Na wstępie należy zważyć, iż zgodnie z art. 15z² ustawy z dnia 2 marca 2020 roku o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem (...)19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. 2020 poz. 374), jeżeli w sprawie rozpoznawanej według przepisów Kodeksu postępowania cywilnego postępowanie dowodowe zostało przeprowadzone w całości, sąd może zamknąć rozprawę i wydać orzeczenie na posiedzeniu niejawnym po uprzednim odebraniu od stron lub uczestników postępowania stanowisk na piśmie. W niniejszym postępowaniu, wobec przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości, należało wydać wyrok na posiedzeniu niejawnym.

Między stronami postępowania doszło do zawarcia umowy o roboty budowlane. Zgodnie z brzmieniem, na dzień zawierania umowy o roboty budowlane, art. 647 k.c., przez umowę o roboty budowlane wykonawca zobowiązuje się do oddania przewidzianego w umowie obiektu, wykonanego zgodnie z projektem i z zasadami wiedzy technicznej, a inwestor zobowiązuje się do dokonania wymaganych przez właściwe przepisy czynności związanych z przygotowaniem robót, w szczególności do przekazania terenu budowy i dostarczenia projektu, oraz do odebrania obiektu i zapłaty umówionego wynagrodzenia.

Umowa o roboty budowlane ma charakter konsensualny, jest umową wzajemną. Do jej elementów przedmiotowo istotnych należy zobowiązanie się wykonawcy do wykonania obiektu, zgodnie z projektem i zasadami wiedzy technicznej. Inwestor natomiast zobowiązany jest do zapłaty wynagrodzenia. Na inwestorze spoczywa ponadto powinność dokonania wymaganych przez właściwe przepisy czynności związanych z przygotowaniem robót, w szczególności do przekazania terenu budowy i dostarczenia projektu, oraz do odebrania obiektu. Nie stanowią one obowiązków o charakterze dłużniczym, których naruszenie prowadzi do powstania odpowiedzialności z art. 471 k.c., mogą natomiast wywołać skutki wyrażone w art. 486 k.c. Wedle omawianego przepisu, wykonawca zobowiązuje się do oddania przewidzianego w umowie obiektu, nie zaś do wykonania określonych robót budowlanych.

W niniejszej sprawie bezsporne jest, iż pozwana (...) Sp. z o.o. była inwestorem przedsięwzięcia w postaci rozbudowy zakładu produkcji napojów bezalkoholowych, a pozwana (...) Sp. z o.o. wykonawcą zleconych prac. Następnie między pozwaną (...) Sp. z o.o. jako zamawiającym a powodem jako wykonawcą w dniu 9 września 2016 roku doszło do zawarcia umowy o roboty budowlane, wskutek czego powód stał się podwykonawcą. W przedmiotowym postępowaniu, powód dochodził od pozwanych części wynagrodzenia wynikającego z umowy o roboty budowlane.

W pierwszej kolejności należy odnieść się do zarzutu przedawnienia podniesionego przez pozwaną (...) Sp. z o.o. jako zarzutu najdalej idącego i mającego istotny wpływ na rozstrzygnięcie o zasadności roszczenia dochodzonego przez powoda. W ocenie Sądu, zarzut przedawnienia jest uzasadniony.

W związku z tym, iż między stronami doszło do zawarcia umowy o roboty budowlane, należy wskazać, w jakim terminie przedawniają się roszczenia wynikające z tej umowy.

Wśród przepisów zawartych w k.c., poświęconych umowie o roboty budowlane, brak jest przepisu szczególnego, który samodzielnie określałby termin przedawnienia roszczeń wynikających z niewykonania albo z nienależytego wykonania umowy o roboty budowlane. Przepis art. 656 § 1 k.c. nie stanowi podstawy prawnej pozwalającej na odpowiednie stosowanie do roszczeń wynikających z umowy o roboty budowlane art. 646 k.c., określającego termin przedawnienia roszczeń wynikających z umowy o dzieło oraz początek jego biegu. Skoro więc dopuszczalność sięgania do odpowiedniego stosowania przepisów o umowie o dzieło została wyraźnie ograniczona do wskazanych czterech, taksatywnie określonych w art. 656 § 1 k.c. sytuacji, to oznacza, że taka właśnie była wola ustawodawcy, której nie można naruszać drogą rozszerzającej wykładni, ze szkodą dla spójności systemu prawnego. Jest to bowiem przepis szczególny i nie może być interpretowany rozszerzająco. Oznacza to, iż **roszczenia wynikające z umowy o roboty budowlane przedawniają się na zasadach ogólnych w terminach określonych w art. 118 k.c.** (uchwała Składu Siedmiu Sędziów (...) z dnia 11 stycznia 2002 roku, w sprawie(...), Legalis numer: 51941).

Zgodnie z brzmieniem art. 118 k.c. termin przedawnienia dla roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej wynosi trzy lata. Jednakże koniec terminu przedawnienia przypada na ostatni dzień roku kalendarzowego, chyba że termin przedawnienia jest krótszy niż dwa lata. Bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne, co wynika z art. 120 § 1 k.c. Dzień wymagalności świadczenia następuje z końcem upływu ostatniego dnia, który był określony jako termin spełnienia świadczenia.

Art. 118 k.c. w powołanym brzmieniu został wprowadzony ustawą z dnia 13 kwietnia 2018 roku (Dz.U. z 2018 r. poz. 1104), która weszła w życie w dniu 9 lipca 2018 roku. Zgodnie z art. 5 ust. 1 tej ustawy do roszczeń powstałych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy i w tym dniu jeszcze nieprzedawnionych stosuje się od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy przepisy ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Zgodnie z treścią art. 123 § 1 pkt 1 k.c. bieg przedawnienia przerywa się przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia.

Choć po wejściu w życie ustawy z dnia 2 grudnia 2021 roku o zmianie ustawy – Kodeks cywilny, ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw, art. 121 pkt 6 k.c. łączy z wnioskiem o zawezwanie do próby ugodowej skutek w postaci zawieszenia biegu przedawnienia, a przepis art. 121 pkt 6 stanowi *lex specialis* w stosunku do art. 123 k.c., nie wpłynął on na bieg przedawnienia w niniejszej sprawie, bowiem postępowanie zainicjowane wnioskiem o zawezwanie do próby ugodowej zostało wszczęte i zakończone w 2020 roku, a więc przez dniem wejścia w życie tej ustawy.

W judykaturze nie budzi wątpliwości stanowisko, że czynnością przedsięwziętą przed sądem bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia, która stosownie do art. 123 § 1 k.c. przerywa bieg przedawnienia roszczenia, jest zawezwanie do próby ugodowej, przy czym skutek przerwy biegu przedawnienia następuje niezależnie od tego, czy ugoda została zawarta, czy też do jej zawarcia nie doszło (tak np. wyrok (...) z dnia 10 sierpnia 2006 roku, w sprawie (...), Legalis numer: 84030, postanowienie (...) z dnia 17 czerwca 2014 roku, w sprawie (...), Legalis numer: 1047228, wyrok (...) z 14 grudnia 2017 roku, w sprawie (...), Legalis numer: 1799293).

W piśmiennictwie wskazuje się, iż czynność wierzyciela podjęta w celu dochodzenia, ustalenia, zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia, jaka ma spowodować przerwanie biegu przedawnienia musi zostać podjęta przeciwko dłużnikowi przed właściwym organem, bowiem tylko właściwy organ państwowy (sąd albo komornik) skorzystać może ze środków przymusu w celu wyegzekwowania roszczenia. Oznacza to, iż czynność podjęta przed organem niewłaściwym nie powoduje przerwania biegu przedawnienia (tak np.: K. Osajda (red. serii), W. Borysiak (red. tomu), Kodeks cywilny. Komentarz. Wyd. 31, Warszawa 2023 rok – komentarz do art. 123 k.c., Legalis). Należy także wskazać, iż przerwanie biegu przedawnienia w stosunku do jednego z dłużników nie odnosi skutku względem pozostałych dłużników solidarnych (wyrok (...) - (...) z dnia 20 kwietnia 2006 roku, w sprawie (...), Legalis numer: 173165).

Zawezwanie do próby ugodowej na podstawie art. 185 § 1 k.p.c. przerywa bieg terminu przedawnienia w odniesieniu do wierzytelności określonych w tym wezwaniu, tak co do przedmiotu żądania, jak i co do wysokości. Zawezwanie do próby ugodowej musi odpowiadać podmiotowo i przedmiotowo żądaniu zgłoszonemu w pozwie. Wymaganie identyfikacji roszczeń spełnione jest zarówno w przypadku dołączenia do wniosku o zawezwanie do próby ugodowej faktur, jak i w przypadku wskazania, jakie faktury dokumentują kwotę wierzytelności objętej tym zawezwaniem. Dane takie są wystarczające dla dłużnika, by mógł wypowiedzieć się z dostatecznym rozeznaniem, czy chce zawrzeć ugodę, czy nie, jak też przede wszystkim czy ma dostateczne podstawy do ustalenia, o jakie roszczenia chodzi. Zawezwanie do próby ugodowej, które nie stwarza podstaw do ustalenia wysokości roszczenia i jego wymagalności, nie może być zatem traktowane, jako zdarzenie powodujące, zgodnie z art. 123 k.c. przerwę biegu przedawnienia (tak np.: wyrok (...) - (...) z dnia 16 kwietnia 2014 roku, w sprawie (...), Legalis numer: 1002398, wyrok (...) - (...) z dnia 15 listopada 2019 roku, w sprawie (...), Legalis numer: 2278664).

W judykaturze wskazuje się, iż wniosek o zawezwanie do próby ugodowej nie stanowi czynności bezpośrednio zmierzającej do dochodzenia roszczenia w rozumieniu art. 123 § 1 pkt 1 k.c., gdy jego celem jest tylko wydłużenie okresu zaskarżalności wierzytelności przez doprowadzenie do przerwy biegu przedawnienia. Oznacza ono w praktyce, że sąd winien zbadać, czy jest to czynność, która potencjalnie może doprowadzić do realizacji roszczenia i jaki jest jej rzeczywisty cel, przy czym dokonanie tego badania nie może być ograniczone do wniosków kolejnych, ale rozciąga się również na pierwszy tego rodzaju wniosek (tak np.: wyrok (...) - (...) z dnia 28 stycznia 2016 roku, w sprawie (...), Legalis numer: 1405128, wyrok (...) - (...) z dnia 19 lutego 2016 roku, w sprawie (...), Legalis numer: 1460954). Tego rodzaju badanie ma miejsce w procesie, w którym dochodzone jest roszczenie objęte wcześniej wnioskiem o zawezwanie do próby ugodowej, a jest uruchamiane podniesionym przez dłużnika zarzutem przedawnienia (wyrok (...) - (...) z dnia 15 listopada 2019 roku, w sprawie (...), Legalis numer: 2278664, odmiennego stanowiska wyrażonego

w wyroku (...) z 27 lipca 2018 roku, w sprawie (...) Legalis numer: 1808565, zgodnie z którym badanie to winno zostać dokonane przez sąd przeprowadzający postępowanie pojednawcze, (...) rozpoznający sprawę nie podziela).

Oznacza to, iż w zależności od okoliczności sprawy, sąd może uznać, że wniosek o zawezwanie do próby ugodowej nie spowodował przerwy biegu przedawnienia albo że wywołanie tej przerwy przez skorzystanie z wniosku o zawezwanie do próby ugodowej było nadużyciem prawa podmiotowego (wyrok (...) z dnia 28 stycznia 2016 roku, w sprawie (...), Legalis numer: 1405128, wyrok (...) z dnia 10 stycznia 2017 roku, w sprawie (...), Legalis numer: 1580571) lub prawa procesowego (wyrok (...) z dnia 27 lipca 2018 roku, w sprawie (...), Legalis numer 1808565).

W niniejszej sprawie powód w dniu 2 kwietnia 2020 roku złożył wniosek o zawezwanie do próby ugodowej wobec (...) Sp. z o.o. oraz (...) Sp. z o.o., jednak w ocenie Sądu czynność ta nie może zostać uznana za czynność, która spowodowała przerwanie biegu przedawnienia.

Powód pismem z dnia 14 kwietnia 2017 roku wezwał pozwaną (...) Sp. z o.o. do zapłaty kwoty 318.635,49 zł wraz z odsetkami ustawowymi, a kwota ta obejmowała nieuiszczone należności wynikające z faktur nr: (...), (...) i (...). Choć pozwana należności tych nie uiściła, powód nie wykazał, iż ponownie wzywał pozwaną (...) Sp. z o.o. do zapłaty. Dopiero w dniu 2 kwietnia 2020 roku, a więc po niemal trzech latach od dnia wystosowania wezwania do zapłaty, złożył wniosek o zawezwanie do próby ugodowej. Wniosek powoda o zawezwanie do próby ugodowej czynił zadość wymogowi wskazania przedmiotu żądania. Choć powód w niniejszym postępowaniu dochodzi kwoty niższej niż kwota objęta wnioskiem o zawezwanie do próby ugodowej, stanowiącej jedynie część całego żądania, to częściowe dochodzenie roszczeń jest dopuszczalne, a faktury, z których powód wywodzi swoje roszczenia, zarówno na etapie postępowania ugodowego, jak i sądowego są takie same. W ocenie Sądu, powód, celem ochrony własnych interesów, winien podjąć kolejne próby zmierzające do zaspokojenia przez pozwaną powstałych wierzytelności. Brak odpowiedzi powoda na pismo z dnia 4 kwietnia 2017 roku wystosowane przez pozwaną (...) Sp. z o.o., w którym pozwana poinformowała powoda o obciążeniu go karą umowną oraz dokonaniu potrącenia przysługujących jej względem powoda roszczeń, a także długi okres między wystosowaniem wezwania do zapłaty a wnioskiem o zawezwanie do próby ugodowej pozwalają na stwierdzenie, iż celem powoda było jedynie wydłużenie okresu zaskarżalności wierzytelności przez doprowadzenie do przerwy biegu przedawnienia, a nie zaspokojenie roszczenia. Gdyby powód rzeczywiście chciał doprowadzić do zawarcia ugody i spełnienia przez pozwaną świadczenia, wezwałby pozwaną do zapłaty ponownie albo złożył wniosek o zawezwanie do próby ugodowej wcześniej. Wniosek o zawezwanie do próby ugodowej należało zatem uznać za czynność, która nie spowodowała przerwania biegu terminu przedawnienia.

Mając na uwadze powyższe należy zatem wskazać, iż w niniejszej sprawie powód dochodził roszczeń wynikających z wystawionych na rzecz pozwanej (...) Sp. z o.o. faktur tytułem wykonanych przez niego prac (z każdej faktury powód dochodził kwoty 20.000,00 zł):

1. w dniu 31 października 2016 roku powód wystawił fakturę nr (...) na kwotę 63.533,19 zł tytułem wykonania przyłącza wodnego, płatną w terminie 30 dni (do dnia 30 listopada 2016 roku) – zgodnie z treścią art. 118 k.c. roszczenie z tej faktury uległo przedawnieniu z dniem 31 grudnia 2019 roku, a więc jeszcze przed dniem wystosowania wniosku o zawezwanie do próby ugodowej,
2. w dniu 30 listopada 2016 roku powód wystawił fakturę nr (...) na kwotę 50.472,29 zł tytułem wykonania prac sanitarnych, płatną w terminie 30 dni (do dnia 30 grudnia 2016 roku) – zgodnie z treścią art. 118 k.c. roszczenie z tej faktury uległo przedawnieniu z dniem 31 grudnia 2019 roku, a więc jeszcze przed dniem wystosowania wniosku o zawezwanie do próby ugodowej,
3. w dniu 22 grudnia 2016 roku powód wystawił fakturę nr (...) na kwotę 146.955,42 zł tytułem wykonania prac instalacyjnych, płatną w terminie 30 dni (do dnia 21 stycznia 2017 roku) – wystosowanie wniosku o zawezwanie do próby ugodowej nie przerwało biegu terminu przedawnienia z uwagi na sprzeczność tej czynności z dobrymi obyczajami, a więc zgodnie z treścią art. 118 k.c. roszczenie z tej faktury uległo przedawnieniu z dniem 31 grudnia 2020 roku,

4. w dniu 31 stycznia 2017 roku powód wystawił fakturę nr (...) na kwotę 130.829,54 zł tytułem wykonania prac instalacyjnych, płatną w terminie 30 dni (do dnia 2 stycznia 2017 roku) – wystosowanie wniosku o zawezwanie do próby ugodowej nie przerwało biegu terminu przedawnienia z uwagi na sprzeczność tej czynności z dobrymi obyczajami, a więc zgodnie z treścią art. 118 k.c. roszczenie z tej faktury uległo przedawnieniu z dniem 31 grudnia 2020 roku,

5. w dniu 1 marca 2017 roku powód wystawił fakturę nr (...) na kwotę 152.802,94 zł tytułem sprzedaży materiałów instalacyjnych, płatną w terminie 30 dni (do dnia 31 marca 2017 roku) – w związku z tym, iż przedmiotem tej faktury była sprzedaż materiałów, do określenia terminu przedawnienia tego roszczenia znajduje zastosowanie art. 554 k.c., zgodnie z którym roszczenia z tytułu sprzedaży dokonanej w zakresie działalności przedsiębiorstwa sprzedawcy przedawniają się z upływem lat dwóch, co oznacza, iż roszczenie z tej faktury uległo przedawnieniu z dniem 31 grudnia 2019 roku, a więc jeszcze przed dniem wystosowania wniosku o zawezwanie do próby ugodowej.

W związku z tym, iż powód w chwili wytoczenia powództwa nie był uprawniony do dochodzenia roszczeń objętych pozwem z uwagi na ich przedawnienie, bezzasadne jest rozstrzyganie w przedmiocie przyczyn i skuteczności odstąpienia od umowy o roboty budowlane przez pozwaną C. Sp. z o.o., obciążenia powoda karą umowną czy zasadności dokonania potrąceń przez pozwaną (...) Sp. z o.o. Okoliczności te, mające wpływ na wysokość dochodzonego przez powoda żądania, podlegałyby rozpoznaniu, gdyby roszczenie powoda nie uległo przedawnieniu. Wobec przedawnienia roszczenia powoda względem wykonawcy – pozwanej (...) Sp. z o.o., nie zaistniały także podstawy do rozstrzygnięcia o solidarnej odpowiedzialności inwestora – pozwanej (...) Sp. z o.o. Choć powód wystosował zawezwanie do próby ugodowej także względem pozwanej (...) Sp. z o.o., to przedawnienie roszczenia spowodowało, iż niemożliwe jest jego dochodzenie od jakiegokolwiek podmiotu. Jedynie w sytuacji, gdyby powód był uprawniony do żądania zapłaty od pozwanej (...) Sp. z o.o., zasadne byłoby rozstrzygnięcie o odpowiedzialności drugiej pozwanej spółki – (...) Sp. z o.o., co jednak w niniejszej sprawie nie miało miejsca.

Mając na uwadze powyższe, wobec przedawnienia roszczenia powoda, Sąd oddalił powództwo w całości, zarówno względem pozwanej (...) Sp. z o.o., jak i pozwanej (...) Sp. z o.o.

W punkcie 2. (drugim) podpunkcie a. i b. wyroku Sąd rozstrzygnął o kosztach procesu. Powództwo zostało oddalone w całości w zakresie wartości przedmiotu sporu, co skutkuje zastosowaniem – przy orzekaniu o kosztach – zasady przewidzianej w art. 98 § 1 k.p.c. Zgodnie z treścią tego przepisu, strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). W świetle powyższego na powoda jako przegrywającego w całości w zakresie wartości przedmiotu sporu nałożono obowiązek zapłaty na rzecz każdej z pozwanych spółek kwoty po 5.417,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu. Na koszty procesu poniesione przez każdą z pozwanych złożyły się: kwota 5.400,00 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego ustalona na podstawie § 2 pkt 6 (...)w sprawie opłat za czynności radców prawnych z dnia 22 października 2015 roku (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 265) i na podstawie § 2 pkt 6 (...) w sprawie opłat za czynności adwokackie z dnia 22 października 2015 roku (Dz.U. z 2015 r. poz. 1800) oraz kwota 17,00 zł tytułem opłaty od pełnomocnictwa.

W punkcie 3. (trzecim) wyroku Sąd nakazał pobrać od powoda na rzecz (...)kwotę 380,28 zł tytułem zwrotu poniesionych przez (...) wydatków – kosztów stawienia świadka, na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. 2005 Nr 167, poz. 1398 z późn. zm.).

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi pozwanej (...) Sp. z o.o. przez Portal Informacyjny.

Dnia 5 lipca 2023 roku